

ARCHA

$\frac{2}{2008}$

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Mediální pohádky • Za bezpečnější internet, hlavně pro děti • Rozumějí mladí médiím? • DTA: velké hřiště pro malé novináře • Tři otázky pro Mgr. Šárku Kuškovou • Děti a média - potřebujeme opravdové zamyšlení • Jak prodat dobrou činnost • Studentský klub Katolického gymnázia Halahoj • Zástupci České rady dětí a mládeže u ministra školství • Více informací pro členská sdružení - nově s možností právních otázek a odpovědí • Kolping rozšířil aktivitu • Dobrovolnice Duhy Alena Čápková dostala Křesadlo 2007 • Formující by pro mě workcamp v Německu • Pozvánka na Archeovikend • 10 pestrých let ČRDM

Fotogalerie Archy

Foto RADAMOK

Mediální pohádky

úvodem

Když v červnu v rádiu zahlásí, že bude mrznout, usmějeme se, ale teplý svetr přibalíme. Když v televizi informují o zdražení benzínu, načepujeme cestou do práce „pro jistotu“ plnou nádrž. Když v novinách čteme, že právě dneska celý svět slaví den matek – pošleme té své krátkou SMS.

A tak se rveme ve třicetistupňovém vedru se svetrem. Utratíme poslední peníze za naftu a pošleme dneska ve spěchu pár slov člověku, který denně čeká osobní návštěvu. Prostě to uděláme, protože hlásili v rádiu mrazy, ukazovali v televizi dlouhé fronty u benzinových čerpadel a velká výzva v novinách nešla přehlédnout.

Jak snadno se necháváme ovládat médii. My, moudří, studovaní dospěláci. Možná se mračíte a šeptáte, že vás se to netýká. Jistě, to jsou jen namátkové příklady, které zní dosti přehnaně a hloupě. Ve všední den nás ovšem potká několik desítek zpráv, kterým zaručeně věříme, které se nemohou mýlit a které řídí náš život.

Díky televizní obrazovce zdarma cestujeme do zemí, které bychom jen těžko osobně navštívili. Máme na dosah ruky vesmírné družice, a posloucháme zpěv nesmrtelného Elvise. Rádio nás po dlouhém dni hledá po duši. Stává se společníkem na dlouhých cestách a co bychom si počali bez ranních zpráv u kávy. Kdo je zvyklý číst noviny, šel by pro černé nadpisy světa kraj. Za pár drobných (no, pár už jich dávno není) hltáme zprávy z našeho okresu a informace z druhé strany zeměkoule.

Je tedy nadmíru jasné, že média mají dvě strany. Rozhodujeme sami, které z nich více podléháme. Jak si to ovšem upraví naše děti? Dokáží pochopit třeba tak tenkou hranici mezi nesmyslnou reklamou a skutečností? Čtyřleté dítě otevře plechovku od nápoje a po jeho vypití tvrdohlavě čeká, že mu opravdu narostou křídla. To je totiž stejně neměnný fakt, jakože vlk dokáže sežrat babičku s Karkulkou, kterým se nakonec vlastně vůbec nic nestane.

O deset let starší dítě už samozřejmě ví, že na něj v lese mluvící zvíře nevybafne. Má celkem slušný přehled i o tom, co je bláhovost a co je skutečnost. Přesto trvá na nejnovější verzi mobilního telefonu, jehož reklama zní každý den ze všech médií. Tenhle člověk se pohybuje i ve světě internetu, kde si vyhledává potřebné informace. Někdy i to, co jinde nemůže najít.

Jen blázen si může myslet, že lze v tomto světě přežít bez jakéhokoliv média. Samozřejmě, záleží na člověku samotném, do jaké míry se nechá ovlivnit. Já mám v okně teploměr, ale ranní zprávy o počasí si v rádiu denně poslechnu. Čtu noviny, abych zjistila, co nového se děje v mém městě, v mojí zemi, v celém světě. Jen ve sledování té „dřevěné bedýnky“ mám trochu rezervy.

Média se pletou do života nám všem. Někdy neplánovaně, někdy proto, že samy chceme. Umí přiblížit mikrosvět, dostat nás na válečná pole i rozplakat pod tíhou emocí. Přibližují věci, které bychom možná nikdy nikde nepotkali.

Můžeme poznat velikost moře, ale nezůstane nám slaná příchut' v ústech. Můžeme vidět boj v přímém přenosu, ale nikdy nepochopíme bolest a strach z hlavně pušky. Můžeme slyšet

dětský smích či pláč... Žádný přijímač nás však neobejme a nedá nám pusku na dobrou noc.

Hezké sny všem divákům i posluchačům přeje

Marie Molková – Hromča
Ilustrační foto
archiv Šestky Kateřinice

Archa 2008

Témata Archy

Uzávěrky:

1. Dětská sdružení jako záchytný bod	31. 1.
2. Děti a média	12. 3.
3. Neformální vzdělávání v dětských sdruženích	16. 4.
4. Bambiriáda 2008 (dvojčíslo)	9. 6.
5. Až se zima zeptá, co jsme dělali v létě...	20. 8.
6. Děti a mládež jako politikum?	1. 10.
7. Krajské rady dětí a mládeže	4. 11.
8. Být malou organizací?	1. 12.

Za bezpečnější internet, hlavně pro děti

Internetová síť vedle svých nesmírných (pozitivních) komunikačních, herních a vzdělávacích možností představuje i skutečná rizika. Uživatelé internetu, zejména pak *chatující* a *surfující* děti a jejich rodiče, by si toho měli být vědomi – a v případě nebezpečí vědět, kde najdou pomoc. Na potřebě osvěty v dané oblasti se shodli účastníci tiskové konference konané 12. února 2008 v rámci kampaně **Den pro bezpečnější internet**. Ministr vnitra Ivan Langer na ní vyhlásil tvůrčí soutěž pro mládež **Mobilstory SID 2008** (www.mobilstory.cz), nad níž přezval záštitu.

Úvodem pár souvislostí: *Mobil-story* je součástí poměrně rozsáhlého preventivně informačního projektu *Saferinternet.cz*. Jeho koordinátor Pavel Vichtera ozřejmil, že jde o odnož evropského programu *Safer Internet Plus*, vyhlášeného Evropskou komisí; v EU funguje již déle než deset let. Základním posláním české verze, v roce 2005 spuštěné a loni rozšířené, je propagace bezpečného prostředí internetu, boj proti jeho ilegálnímu obsahu a psychosociální pomoc dětským obětem internetové kriminality.

„Když jdou naše děti do první třídy, tak je naučíme přecházet ulici přes přechod. Dva roky je vodíme za ruku, telefonujeme si s nimi, máme o ně strach a vtlukáme jim do hlavy, aby se s nikým nebvily do parku, aby si od nikoho cizího nebraly bonbón,“ připomněl samozřejmost dodržování některých základních bezpečnostních zásad v reálném světě Pavel Vichtera. Promítání skutečného světa do světa digitálního je podle něj dnes již zřejmé a téměř stoprocentní – jenže s tím rozdílem, že ve virtuálním prostředí až dosud žádná podobná pravidla nefungovala. „Jsme tedy od toho, abychom veřejnost upozornili, že ve svobodném online interaktivním světě je potřeba dodržovat určitá pravidla slušného a rozumného chování, aby nedocházelo k nepoctivostem a kriminálním deliktům – a zá-

roveň naše děti připravili na to, že se na internetu mohou setkat se špatnými věcmi, tak jako v reálném životě,“ dodal koordinátor *Saferinternetu.cz*.

Za tímto projektem v ČR stojí společnost CZI, Linka bezpečí, Software 602 a Nadace Naše dítě. Software 602 a CZI mají v rámci projektu na starosti hlavně propagaci a prostředí bezpečného internetu, stejně jako aktivity spojené se vzděláváním a prevencí. *Linka bezpečí* provozuje od 1. ledna 2007 první linku důvěry pro bezpečný internet v naší republice *Internet Helpline* (www.internethelpline.cz). Existuje vlastně kvůli dětem; poskytuje jim rady a pomoc při práci s internetem – a pokud se stanou obětí nějaké internetové kriminality, komunikuje s nimi. **Nadace Naše dítě (NND)** od 1. 1. 2007 provozuje internetovou „horkou“ linku www.internethotline.cz, kde nejen rodiče, ale všichni dospělí mohou nahlásit internetový obsah, který pokládají za nezákonný.

Linka bezpečí zahájila provoz online poradny pro bezpečný internet, nazvané *Internet Helpline*, počátkem loňského roku. Letos nad její rámec pokračuje pro-

pagační a informační kampaní k tématu zneužívání a bezpečného používání internetu. „Projekt Internet Helpline rozšiřuje stávající služby Linky bezpečí o téma reálných rizik, která mohou děti a dospívající na internetu potkat,“ uvedla vedoucí projektu Vendula Kodetová. Poradna funguje **na bezplatné lince bezpečí pod známým číslem 800 155 555**; na něm **mohou děti ohlásit zneužívání při komunikaci na internetu**. Vyškolení konzultanti jim poskytnou nezbytnou podporu a poradí jim, jak internet bezpečně používat. „Jedná se zejména o případy, kdy děti pocítují ohrožení, znepokojení při prohlížení webových stránek či hraní her, chatování. Objevují se i případy online šikany nebo klasického lákání na schůzku nebo jsou děti obtěžovány přes mobil a jiná komunikační média,“ upřesnila Vendula Kodetová. **Kromě non-stop telefonické poradny je k dispozici i její chatová a e-mailová varianta**. Rovněž web *Internet Helpline* poskytuje základní rady a tipy, jak se v internetovém prostředí bezpečně pohybovat (a další materiály ke stažení včetně spotů). „Hlavní

claim, slogan kampaně zní: „Na internetu nikdy nevíš, kdo je na druhé straně“, vypíchla klíčové heslo Vendula Kodetová.

Reditelka Nadace naše dítě Zuzana Baudyšová vyslovila v souvislosti s internetem znepokojení nejen nad dětskou pornografií, ale hlavně nad dětskou prostitucí, která se podle ní téměř za každým případem dětské pornografie skrývá. První kroky k bezpečnému internetu učinila NND již v roce 1995, kdy distribuovala do škol osvětové plakáty a samolepky. Obsahovaly varovné pokyny, aby děti nikomu nedávaly své adresy, nesdělovaly své jméno, věk, informace o tom, kdo momentálně je, či není doma apod. „Už jsme zaznamenali případy, kdy rodiny byly vykradeny kvůli důvěřivosti dětí,“ dodala Zuzana Baudyšová.

Loni se NND stala partnerem dětské publikace *Bezpečný internet*, vydané společností Microsoft, a uzavřela také smlouvu o spolupráci s Policejním prezidiem ČR. V říjnu získala nadace souhlas Evropské komise se zahájením trvalého provozu „horké“ internetové linky www.internethotline.cz, jež se po začlenění do mezinárodní struktury stala třicátou z těchto linek, které fungují v celkem 27 zemích (kupř. v Německu mají dvě, pozn.).

Na webu „horké“ linky je umístěn formulář, pomocí něhož lze oznámit nelegální internetový obsah. Jedna kolonka slouží k popsání konkrétního zjištění, další je určena k vložení odpovídající internetové adresy (nebo více adres); odesílatelé pak dokonce mohou – ale nemusí – uvést i svoji kontaktní adresu. „Od loňského podzimu, kdy byl v ČR přijat zákon o nelegálním držení dětské pornografie, rostou obavy a spíše jsou pravidlem anonymní

oznámení,“ poznamenala Zuzana Baudyšová. Formulář nabízí také možnost přeposlat zjištěný nelegální obsah na adresu oznamte@internethotline.cz.

Za dobu fungování zkušebního trvalého provozu „horké“ linky přišlo 207 oznámení, z nichž 129 bylo předáno Policejnímu prezidiu, respektive jeho oddělení internetové kriminality. Největší podíl oznámení se týkal dětské pornografie; dále šlo o různé internetové podvody, o rasismus, extremismus, útok na osobu, zoofilii (sex se zvířetem) a spam. „Celkem bylo zachyceno 258 závadných adres; devět oznámení jsme dostali od kolegů ze zahraničí a naopak šest oznámení jsme jim odeslali my,“ rekapitulovala Zuzana Baudyšová.

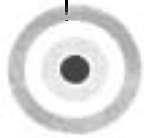
Ministr vnitra Ivan Langer ještě před vyhlášením soutěže *Mobilstory* předeslal, že se na tiskové konferenci ocitl v poněkud zvláštní, protože trojí pozici: jako člověk zodpovědný za bezpečnost v republice (týká se i komunikačních a informačních technologií), jako vášnivý uživatel internetu,

a v prvé řadě jako otec dvou dětí včetně velmi aktivního synka. „Neumíte, a možná umíte si představit, jak magicky působí na tříletého kluka rozžářená obrazovka počítače, jak automaticky sahá po myši a šmejdí prstíky po klávesnici,“ řekl ministr. Přirovnání virtuálního pohybu na internetu k přecházení vozovky kvitoval: „Velmi si přeji, aby tak, jako je samozřejmé pro naše děti před přejitím silnice podívat se nejdřív doleva, potom doprava a pak teprve přejít, měly stejné návyky, když si potom zapnou doma své písíčko.“

Soutěž, jejímž patronem se Ivan Langer stal, chce podle něj zkombinovat neuvěřitelné dovednosti dětí a mladistvých při ovládnutí komunikačních nástrojů s tématem internetu a bezpečnosti ve virtuálním světě. ***Mobilstory* je určena dětem a mládeži do 16 let; uzávěrka soutěže je 31. května t. r.** Jejím cílem je využít kreativity zmíněné věkové skupiny mládeže při používání mobilních telefonů a jejich prostřednictvím ji přimět k tomu, aby se podívala na okolní svět – i ten virtuální – vlastním pohledem. Kdo se chce *Mobilstory* zúčastnit, má tedy pomoci video-klipu, hudebního klipu, jedné fotografie či série několika snímků popsat okolní svět a zaměřit se přítom na hodnoty, jichž si váží, např. kamarádství. Měl by nicméně upozornit i na nebezpečí, které vidí kolem sebe, ať již ve světě reálném, nebo v tom virtuálním – tedy na internetu. „Jsem velmi zvědav, jak se tato soutěž ujme a co budeme moci očima dětí této generace vidět,“ okomentoval její vyhlášení ministr vnitra.

Jiří Majer,
foto autor

Rozumějí mladí médiím?

Rozumějí mladí lidé médiím? Mělo by se na školách vyučovat mediální výchově? Sledují mladí zpravodajství? Na tyto a další podobné otázky jsme hledali odpověď na mediálním semináři, který jsme uspořádali poslední týden v únoru na Katolickém gymnáziu v Třebíči.

Média se stále více stávají součástí našeho běžného života. Mnozí si už nedovedou představit snídani bez ranních novin, ať už tištěných nebo televizních či rozhlasových, cestu vlakem bez nějakého bulvárního plátku, volnou chvíli bez internetu nebo víkendový večer bez televize. Média jsou však zbraní dvoječnou. Jejich síla spočívá v možnosti manipulace a ovlivňování široké masy lidí. Nemůžeme tvrdit, že média jsou špatná, nebo dobrá. Podobné je to s ohněm. Je dobrý, nebo špatný? Médiím musíme porozumět a pochopit proces jejich fungování. Jedině tímto způsobem se naučíme dívat kriticky na informace, které se k nám dostávají. A právě zde se otevírá prostor pro tzv. mediální výchovu, která se postupem času stává součástí školního vyučování.

O světě médií se poslední týden v únoru hovořilo na Katolickém gymnáziu v Třebíči. Strávila jsem tři hodiny mediálního semináře ve společnosti téměř padesáti studentů druhého ročníku. Cílem tohoto setkání nebylo vtlačit do hlav studentů teoretické vědomosti o světě médií, ale šlo o to, aby si sami uvědomili, jak fungují média, aby se na ně podívali kritickým pohledem a aby byli schopni selektovat informace, které se k nim dostávají.

V rámci semináře jsem provedla několik průzkumů. Některé výsledky jsou překvapující, ale shodují se se současným trendem. Nikdo z těchto mladých lidí neposlouchá žádnou stanici Českého rozhlasu. Většina tak neměla potuchy o tom, že existuje rádio Wave, nejmladší stanice Českého rozhlasu, která je zaměřena právě na mladé lidi. Noviny je nezajímají, a proto je nečtou. Oblíbenější jsou však televizní zprávy. Ti, kdo je sledují, si vybírají mezi Českou televizí a Novou. Fenoménem jsou reality show. Studentům také nečiní problém citovat různé reklamy. Většina dává přednost komerčním rádiům. Od toho se také odráží to, jaké zpravodajství poslouchají, nebo lépe řečeno, zaslechnou. Denním zprávám to-

tiž nevěnují velkou pozornost. Nejčastější odpovědí na otázku, zda sledují zprávy a dění kolem sebe, byla, že je to nebaví. Jedna studentka argumentovala tím, že druhý den jsou zprávy stejně staré, a tudíž nemá smysl je sledovat. Těchto názorů (naštěstí) nebylo mnoho. Nejčastějším zdrojem informací se podle očekávání stal internet.

Z tohoto stručného náhledu můžeme zjistit, že studenti mají s médii určité zkušenosti. To, že dokážou stáhnout seminární práci z internetu a fakt, že čtyři hodiny denně prosedí u televize, však neznamená, že se vyznají v mediálním světě. Studenti sami přiznali, že zprávy nečtou, protože jim nerozumějí, nebo je jednoduše nebaví. Existuje několik cest, jak mladé lidi převést od bulváru a od nezajmu o zpravodajství na druhou stranu. I tady platí staré a osvědčené Komenského pravidlo. Začneme od toho, co známe a postupujeme ke složitějšímu. Někteří studenti by se rádi dozvěděli něco o tom, co se děje v jejich nejbližším okolí, ale nevědí, kde tyto informace najít. Studenty můžeme nasměrovat například na regionální noviny a regionální webové zpravodajství. Další možností jsou celoplošné deníky, které mají své regionální mutace. Co je však nejdůležitější? O zprávách a o dění kolem nás je potřeba se studenty mluvit a reflektovat jejich zkušenosti s médii.

Mediální seminář se podle vyhodnocení anonymních dotazníků podařil. „Konečně jsem zjistila, co všechno si můžu pod pojmem žurnalistika představit a jak editoři vlastně vybírají zprávy,“ znělo jedno hodnocení. Spousta studentů se přiklání k názoru, že by se na školách měla vyučovat mediální výchova. „Zaujalo mě téma Pracovní den novináře a také se mi líbilo porovnání zpráv z více zdrojů,“ hodnotil další student.

Mediální svět funguje trochu jinak než svět reálný. Děti a mladí lidé však mohou lehce dospět k názoru, že to, co je v televizi nebo v novinách, je pravda. Proto je důležité studentům ukázat a vysvětlit, že média neodrážejí realitu jako takovou. Médiím je nutné porozumět, a to platí nejen pro děti a mládež, ale také pro dospělé.

*Eva Fruhwirtová
ilustrační foto DTA*

DTA: velké hřiště pro malé novináře

Jak ošemetný může být svět médií ukazují následující tři věty:

- Co je psáno, to je dáno.
- Máš to tady černé na bílém.
- Lže, jako když tiskne.

Ano, i taková jsou média. Jedni jim neochvějně věří (do posledního puntíku), jiní jejich obsah zpochybňují. Kde a jak se mohou s médii naučit zacházet děti? Teoreticky ve škole, kam pomalu proniká mediální výchova, prakticky třeba i ve svém volném čase. Vždyť hra na novináře a rozhlasové reportéry může být někdy velmi zábavná!

O tom, že získat vlastní informace a připravit z nich materiál pro čtenáře či posluchače není snadné, vědí své kluci a děvčata, kteří jsou členy občanského sdružení Klub Domino, Dětská tisková agentura (DTA).

Již 15 let má DTA otevřené dveře všem, kteří chtějí někam přispívat, ale nemají příležitost. V Praze,

Brně, Ostravě a Lánově působí regionální redakce. Připojit se do více než stočlenné reportérské rodiny může prostřednictvím internetu každý, kdo přistoupí na pravidla Dětské tiskové agentury: píšeme o dětech, pro děti a s dětmi.

Podobně jako fotbalisté vyrážejí na hřiště pod dohledem zkušených trenérů, učí se kluci a děvčata pracovat s informacemi pod vedením profesionálů. Jenže zatímco fotbalový klub najdete téměř v každé vesnici, s možnostmi pro zájemce o novinářinu už to tak žhavé není. Každoročně vznikají (a bohužel opět záhy zanikají) desítky třídních či školních časopisů. Vydávání mnohých z nich stojí a padá s osobou jednoho nadšence a prostředků na jejich výrobu. Nežádka se v takových časopisech objevují kopie článků z jiných médií, zcela bez ohledu na autorská práva (vždyť kopírování z internetu je tak snadné!). Výsledný časopis je leckdy více výtříhovánkami než prostorem pro vlastní tvorbu dětí.

Jak vlastně takový „trénink“ malých novinářů v DTA probíhá, prozradil jeden z jeho členů, Lukáš Hofman:

„Scházíme se každé pondělí. Kroužek začíná mluvními cvičeními, kterým říkáme „*Mluv jako mluví*“. Spočívají především v minutovém vyprávění na jednotlivá témata, a to pozor, bez přípravy! Poté si vše pěkně zkritizujeme nebo pochválíme a pokračujeme dále v našem programu, třeba k jazykolamům. Slávek, náš „šéf“, si každý týden připravuje nový. Posléze máme další úkoly, jako například napsat větu, v níž použijeme danou dvojici slov, nebo nacházet rychlé asociace k některým slovům. Po mluvních cvičeních nastává čas psaní článků pro internetové Malé (ale naše) noviny a nebo příprava vysílání...“

Ti nejšíkvnější mají během roku mnoho zajímavých příležitostí své znalosti vyzkoušet „na ostro“. Třeba jako redaktori rozhlasového vysílání na Dětském televizním a filmovém festivalu Oty Hofmana v Ostrově; při přípravě pravidelného pořadu Českého

rozhlasu 2 – Domino či přípravě zpravodajství z velkých folklorních akcí. Vojta Vrabec za svůj nejzajímavější zážitek považuje natáčení rozhovorů s oceněnými v soutěži Česká Hlava pro televizní pořad.

Mezi členy novinářského kroužku jsme připravili malou anketu o jejich oblíbených médiích. U rozhlasových stanic zvítězily hlavně hudební, kde mají „nejlepší písničky z ČR a ze světa“. Michal upřesnil, že poslech rozhlasu má rád jako zvukovou kulisu: „Poslouchám hudební show Frekvence 1, protože se mi líbí a lépe se mi pracuje s rádiem.“ Podobně je na tom i Vojta: „Já rád poslouchám Evropu 2 a Rádio City, protože tam hrají fakt dobrý písničky.“

Podobně to je i s výběrem tištěných médií. Roli hraje zájem o to či ono téma: „Čtu časopis HATTRICK, protože mám rád fotbal a jsou tam o fotbale zajímavé články, statistiky a rozhovory. Z novin většinou čtu MF DNES, protože jsou to nejpravdivější noviny a taky je tam velká sportovní příloha,“ prozradil Honza, co a proč si vybírá. Jenže zatímco u novin rozdáváných zdarma si děti vybírat mohou, u denního tisku bývá jejich „výběr“ ovlivněn spíše tím, co kupují rodiče. Mezi dalšími zmiňovanými periodiky se objevilo Bravičko i Kačer Donald.

Text a foto Radka Páleníková

Tři otázky pro Mgr. Šárku Kuškovou

naše téma

– vedoucí oddělení informací a Informačního centra pro mládež Národního institutu dětí a mládeže MŠMT

1/ Jak byste člověku, který zkratku ICM NIDM vidí poprvé, vysvětlila, co si má pod ní vlastně představit?

Byla bych ráda, kdyby si každý pod zkratkou ICM NIDM představil moje příjemné a ochotné kolegyně a kolegu v Informačním centru pro mládež na Senovážném náměstí 24 v Praze 1, kteří jsou připraveni mu denně od 10 do 17 hodin (v pátek do 16 hodin) zodpovědět jakýkoliv dotaz, pomoci mu s problémy, najít nejvhodnější cestu k řešení jeho problémů, a to vše zdarma a anonymně.

ICM NIDM je zkratkou pro Informační centrum pro mládež (www.icm.cz), které je jedním z oddělení Národního institutu dětí a mládeže (www.nidm.cz).

Co tedy v ICM najdete? V ICM pro vás máme připraveny informace z oblastí týkajících se života mladých lidí. Vzdělávání, práci a cestování v ČR i v zahraničí, informace o volnočasových aktivitách, volbě povolání, zdraví, ekologii, sociálně patologických

jevech apod. Veškeré informace můžete vyhledávat v šanonech v našem informačním centru, kde vám naši pracovníci pomohou se v nich zorientovat. Nebo si informace vyhledáte na našem webu www.icm.cz.

V Informačním centru pro mládež můžete pracovat na počítači, tisknout dokumenty, vyhledávat na internetu, používat e-mailovou poštu, zakoupit si slevové karty ISIC, ITIC, ALIVE a EURO 26 a přihlásit se na všechny typy škol v ČR. Můžete si prohlédnout denní tisk, 70 časopisů a různé odborné publikace.

V ICM pořádáme cestovatelské besedy, přednášky o práci a studiu v zahraničí, workshopy k volbě povolání. Mají-li čtenáři ARCHY námět na zajímavou besedu, mohou nás kontaktovat.

Provozujeme personální poradnu především pro absolventy a poradnu prvního kontaktu pro děti a mládež, kde pomáháme s prvotním řešením osobních problémů.

2/ Jaký informační servis přináší ICM dětským sdružením – k čemu konkrétně jim mohou být poznatky, které u vás získají, dobré? A jaký typ informací nabízíte naopak neorganizované mládeži?

V případě dětských a mládežnických sdružení je třeba rozdělit

informace do dvou oblastí. ICM poskytuje informační servis pracovníkům uvedených sdružení (zároveň mají v ICM internet zdarma) a také přímo dětem a mládeži, které jsou členy sdružení.

Pracovníkům jsou určeny informace týkající se zejména legislativy, projektů a grantů. Na našich webových stránkách www.icm.cz uvádíme přehled legislativy pro NNO, včetně aktualizací, dále grantový slovník, vše o fondech EU, výzvy nadací a dalších organizací a informace o dotačních programech MŠMT a krajských úřadů.

Hledají-li pracovníci nějakou publikaci, příručku apod., která se svým obsahem dotýká práce s dětmi a mládeží, mohou využít odkaz Materiály, příručky, učební texty.

Na konci loňského roku jsme uvedli do provozu databázi kurzů pro pracovníky s mládeží. Kurzy jsou zde řazeny podle místa, kde kurz probíhá, nebo podle zaměření kurzu, takže orientace v databázi je jednoduchá a přehledná.

V neposlední řadě nabízíme všem státním i nestátním subjektům metodickou pomoc při vybudování a provozování ICM a jednodenní stáž pro pracovníky nově vznikajících ICM.

V případě předávání informací jsme vedeni snahou předat klientovi co nejlépe zpracovanou informaci a nerozlišujeme, zda je klient členem nějakého sdružení, či nikoliv. Spíše se snažíme na danou problematiku nahlížet „očima mladých“ a v tomto duchu ji

také zpracovat. Z tohoto pohledu také vychází samotná klasifikace oblastí informací – Vzdělávání v ČR a v zahraničí, Práce v ČR a v zahraničí, Volný čas, Cestování v ČR a v zahraničí, Ekologie a další.

3/ S informacemi týkajícími se práce s mládeží, respektive pro mládež, se lze setkat na řadě internetových adres (např. www.crdm.cz, www.adam.cz, www.borovice.cz, www.klubovny.cz aj.). Čím především se ICM snaží naplňovat smysl svého hesla, podle něhož je „majákem v moři informací“?

V současnosti existuje skutečně nepřeberné množství internetových adres a ještě větší množství informací na nich uvedených. Mohlo by se zdát, že tato skutečnost společně s téměř neomezeným přístupem mladých k internetu doma, ve školách, v knihovnách apod. nabízí ideální podmínky pro získávání informací ze „sítě“. Opak je ale pravdou – nejen v ČR, ale dle sdělení našich zahraničních partnerských ICM i v mnoha dalších zemích EU. V praxi se ukazuje, že právě velké množství informací z různých zdrojů je někdy překážkou na cestě za správnou informací.

Jednak mnoho dětí neví, jak postupovat při vyhledávání a navíc nemají chuť se něčím tak zdoluhavým zabývat. A proto je tu ICM, které se snaží být mladým lidem „majákem v moři informací“. Tedy centrem, které jim vyhledá, zpracuje a zdarma předá informace buď prostřednictvím webových stránek www.icm.cz, osobně v ICM, telefonicky 224 225 046, 234 621 291, nebo mailem – icm@adam.cz.

Zdravím čtenáře Archy a věřím, že v ICM najdou pomoc a potřebné informace.

*Připravil -maj-
ilustrační foto archiv ICM*

Děti a média – potřebujeme opravdové zamyšlení

Děti jsou v tisku i v televizi – jsou tam mimina, mladí sportovci, tanečníci atd... Mně tam ale chybí členové našich turistických oddílů. Vždyť soutěže, závody i srazy, které provádějí, mají stejnou hodnotu jako ostatní sporty.

Mezi dětmi patří i naši instruktoři turistických oddílů, kteří pracují v oddílech s mladšími kamarády.

Musí se připravit, mít fyzickou, ale hlavně musí mít tuto činnost rádi. Přitom v turistických oddílech pracuje mnoho mladých lidí. Je to vidět na srazích, soutěžích, vzájemných výměnách zkušeností (VVZ). I na našem sněmu byla většina mladých. Každého dospělého vedoucího turistiky potěší toto zjištění, že máme nástupce.

Nikde se ale o nich nepíše, ani v televizi je nevidíme.

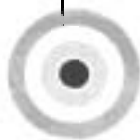

My v Ostravě máme možnost v Moravskoslezském deníku, kde je stránka STAŇ SE REPORTÉREM, na tuto stránku psát zážitky z výprav, srazů, setkání atd... Tuto stránku jsme již několikrát využili a články nám vždy vyšly. Škoda, že televize nevěnuje více pozornosti těmto dětem, které také aktivně sportují a věnují volný čas ostatním dětem; vždyť lze nejen psát o mládeži, které se něco nepěkného provede.

Klademe si otázku, proč se televize nepřijede podívat na naše turistické srazy, setkání nebo tábory. Možná, že je to naše chyba, asi bychom měli sami médiím dávat různé náměty a pozvání a nenechat se odmítnout. Nebo si zvolit různá témata a besedy v televizním okénku a představovat i tyto děti a mládež.

Jana Dvořáčková

*TOM Zálesáci, Ostrava Hrabůvka
ilustrační foto TOM Zálesáci a Jiří Majer
(redakčně kráceno)*

Jak prodat dobrou činnost

Je obecně známé, že v dnešní době je třeba umět svou práci dobře odvést, ale taky je třeba umět výsledky této práce prodat. A „umění prodat“ svou práci (byť je odváděna bezplatně a dobrovolně) platí i při vedení oddílu.

Vycházím ze zkušeností – pár let před rokem 1989 jsem vedl oddíl TOM, později oddíl Junáka. Největší zkušeností jsem ale získal, když jsme spolu se ženou zakládali v roce 1997 na malé valašské vesnici skautský oddíl „na zelené louce“. Nebyla tam žádná tradice dětského oddílu, který by alespoň několik let fungoval – nebylo tedy na co navazovat.

To, že nesmíme podcenit osvětu a nějaký druh pro nás přijatelné reklamy, bylo od počátku jasné. A to, že nedávno měl oddíl oficiálně registrováno 60 členů, je známkou našeho snažení i v oblasti propagace.

Prezentace oddílu na veřejnosti

ŠESTKA svou „komunikací“ s veřejností vysílá jasný signál – fungujeme skvěle – nebo stagnujeme, u nás se nic neděje...

Skutečnost, jak oddíl vnímají lidi zvenčí, je, bohužel, dána převážně takovouto „komunikací“. Nic na tom nemění fakt, že oddílové akce jsou velmi dobře připravené, že oddíl skvěle šlape, že tu je výborná parta... pokud tyto výsledky nedáme „umět prodat“.

Za posledních 10 let jsme si odzkoušeli 5 základních kanálů, jimiž o sobě (v naší obci Kateřinice u Vsetína a v sousední obci Ratiboř) dává ŠESTKA vědět, jimiž vytváří o sobě obraz.

V případě, že se všechny stejnoměrně opečovávají, je vytvářený obraz o oddílu pozitivní. A to se

vždy projeví na nováčcích, účasti na akcích, skutečné podpoře rodičů a dalších ryze praktických a důležitých věcech pro náš skautský oddíl. V případě, že se o těchto 5 informačních kanálů nestaráme a necháme je spát, zmrtnvit, stagnovat, řešíme je jen náhodně, nepravidelně nebo se značným zpožděním, je vytvářený obraz spíše špatný. A to se projevuje třeba právě na tom, kolik dětí dokážeme zaujmout – křivka počtu členů oddílu je za ta léta výmluvným důkazem mého tvrzení.

Spolehněte se, funguje to – v praxi jsme to odzkoušeli. Vim, je to fuška. Ale žádné dobré dílo není bez pořádné práce. Tak už to na světě funguje.

A o kterých 5 informačních kanálů se tedy snažíme starat?

1. oddílový časopis ŠESTÁK – vydáváme pravidelně, v dobré grafické úpravě – aby neodrazoval od čtení, nepodcenit distribuci – aby se vždy dostal ke všem rodičům i veřejně činným osobám nám nakloněným (starosta, farář, ředitelka školy...), ale i jako příležitostná pozornost pro návštěvy třeba na tábore, při zařizování různých povolení, slavnostních akcí či projektech, které se pořádají pro veřejnost (Parawesterniáda, CrossCountry, Zkuste si triatlon, Help...). **Skvělé je, že do oddílového časopisu může psát každý z oddílu** (pak se i rodičům čte článek vlastního dítěte lépe a ještě jej dají přečíst babičce a tetičce). Stejně to platí i o fotografiích, které děti nafotí – v době digitálních fotoaparátů velmi snadná záležitost. **To, že se na výrobě časopisu naučí „šéfredaktor“ základy sazby, tříbí si své estetické cítení a grafický styl, ale také se učí pracovat s lidmi, aby z nich**

„dostal“ odpovídající počet příspěvků – to je vklad oddílu do jeho pozdějšího „opravdového“ života. V procesu výroby oddílového časopisu se užívá další členové oddílu – časopis je potřeba rychle nakopírovat, sešít, distribuovat, poslat mailem nebo SMS rodičům zprávu, že vyšlo další číslo oddílového časopisu, atd.

2. oddílová vývěska v Kateřinicích a Ratiboři – snažíme se je obměňovat 1x měsíčně – 12x do roka. Každá družinka, která vývěsku připravuje, se snaží ji neodfláknout. I tady platí, že není ostudeno kopírovat styl těch nejpovedenějších oddílových vývěsek. Vývěsky jsou na velkém papíře a archivují se – při různých oddílových oslavách, výročních a akcích pro veřejnost přijdou vhod jako stylová výzdoba a mozaika dlouholeté činnosti.

3. kateřinická kabelová TV – především pravidelně obměňovat, dávat aktuální věci, neodfláknout přípravu – léta máme na „kabelovce“ nejlepší styl a graficky nejhodnotnější prezentaci. Ale o „kabelovce“ podrobněji o kus dále.

4. oddílový web www.sestka.eu (www.oldskauti.cz, www.skauti.cz) – vzhledem k tomu, že podle aktuálního průzkumu každé dítě čte tištěná média méně, ale stráví u počítače víc času (průměrně přibližně 1,5 hodiny denně!), nabývá dobrý web ještě větší důležitosti i dovnitř oddílu. Musí být ale aktualizován (minimálně 2x týdně nějaká novinka), musí žít vzkazovník... Musí obsahovat takové věci, aby měl každý několik důvodů na něj denně alespoň 2x nahlédnout. „Ukradneme-li“ našim dětem z oněch 90 minut u počítače každý den alespoň 10-15 minut pro náš oddílový web, za týden to je jako jedna družinová nebo oddílová schůzka navíc.

5. ústní reference – většina rodičů se doma svých dětí ptá „Co jste dnes na družinovce dělali?“ Jaký obraz o oddíle vytvoří v rodičích znučená odpověď „nic“ – a jaký obraz vytvoří jiskřičky v očích a odpověď „hráli jsme parádní hru na pašeráky...“ I to vytváří obraz nejen u rodičů, ale hlavně u kamarádů, kteří na základě toho

do ŠESTKY přijdou, anebo raději neprijdou. Tenhle „komunikační kanál“ je nejobtížnější – nebudu jej zde víc rozebírat, protože by to zabralo hodně místa. Ale opravdu dobrý vedoucí oddílu jej má zvládnutý velmi dobře a ti méně dobří vedoucí se to musí neustále učit.

Pro těch 5 bodů platí pravidlo „5x tolik“ – jestliže jsem tuhle věc zanedbával 3 měsíce, bude trvat minimálně 15 měsíců, abych okolí přesvědčil o opaku – a podaří se mi to jediné tehdy, budu-li celou tu dobu dělat vše s největší pravidelností a pečlivostí.

Platí i další pravidlo: „kde nic není, ani smrt nebere“. Musí být co a čím prezentovat. Nestačí udělat akci, ale je potřeba z ní pořídít aspoň 20 fotografií (oddílový digitální foťák, mobil). Jedině pak je co vyvěsit na web, vytisknout na vývěsku, dát na kabelovou TV nebo nasázet do ŠESTÁKU. A když se navíc pořídí i videozáznam nebo zápis do oddílového časopisu, je to úplně ideální případ.

Podrobněji ke „kabelové TV“

Ač je vesnice Kateřinice u Vsetína malá (930 obyvatel), již od roku 2000 se pyšní vlastní „kabelovou televizí“. Skoro rok byla nevyužívána – kanál byl zprovozněn, ale „nevysílal“. Nebyl totiž nikdo, kdo by ji uvedl v život a byl ochoten se o chod „kabelovky“ starat. Nikomu to nevadilo, protože každý mohl chytat doma i bez satelitu najednou 15 programů. Ty tři (kanál vyhrazený pro místní okruh v Kateřinicích, další

okruh pro obec Hošťálková a třetí okruh pro obec Ratiboř), které nevysílaly, nikomu skutečně nechyběly.

Myšlenka, že bychom k propagaci našeho oddílu mohli získat kabelovku, byla natolik silná, že jsem se začal o zprovoznění kanálu vyhrazeného Kateřinicím velice zajímat.

Technicky je vysílání kabelovky v Kateřinicích dodnes zajištěno obyčejným počítačem, na kterém běží nekonečná smyčka, vyrobená v obyčejném Microsoft programu PowerPoint. Počítač, na kterém smyčka běží, musí být pochopitelně vyhrazen jen pro „vysílání“ kabelové TV a musí nonstop běžet. Vše, co běží na obrazovce tohoto počítače, se on-line „vysílá“, takže když počítač „zatuhne“ nebo se na něm provádí výměna „vysílání“, vše mohou sledovat všichni, kteří mají svou TV na tento program právě přepnutou.

V listopadu 2000 jsem připravil zkušební smyčku vysílání – statickou, bez videa i hudby. Byla na ní jen prezentace našeho skautského oddílu ŠESTKA. Brzy se rozneslo, že na kabelovce přibyl další kanál a mnoho zvědavců si jej naladilo.

Už za měsíc – při třetí obměně vysílané smyčky – se kromě skautů prezentoval i Obecní úřad, Základní škola a Mateřská škola. Okruh diváků se tak pochopitelně zvětšil.

Prvních 19 vysílání (tj. 9 měsíců) jsem připravoval sám, **pak se postupně přidávali další zájemci, kteří si za svůj spolek připravili svoji část samostatně (církevní sbor, hasiči, myslivci, fotbalisti...)**. I když mi na Obecním úřadě několikrát nabízel za tuto činnost peníze, vždy jsem odmítl – i to zcela určitě sehrálo roli ve vnímání

nového prvku – „oddílu skautů“ v naší obci. Tak, jako mne vždy bavilo vést oddíl, stejně tak mne bavilo vytvářet „vysílání“ kabelové TV. **V tuto chvíli, v březnu 2008, běží na kabelovce už 167. vysílání. Mají zde své tradiční místo všechny životaschopné spolky v naší obci.**

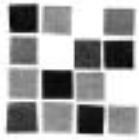
Jak se při tvorbě kabelovky angažují členové oddílu?

Především tím, že fotí. Jejich fotografie jsou pak pilířem „vysílání za skauty“. Vyrobít smyčku v PowerPointu dnes dovedou už i žáci základní školy, takže ani tohle není pro ně problém.

- **Na vysílání kabelovky nemůžeme vynakládat žádné peníze – všechny spolky se prezentují zdarma.**
- Máme zajištěnu relativní aktuálnost při pozvánkách veřejnosti na naše akce (kabelové vysílání se obměňuje 2x do měsíce).
- Rodiče mají měsíc dopředu přehled o všech akcích, které oddíl pro své členy pořádá.
- Prezentujeme svoji činnost přesně dle svých představ (nikdo nám do naší prezentace nezasahuje a neovlivňuje ji).
- Nonstop **oslovujeme několik set domácností i v dalších dvou obcích.**

ŠESTKU již několik let nevedu a angažuji se jen, když jsem vedením oddílu požádán. Ale všech pět shora uvedených „komunikačních kanálů“ včetně „kabelovky“ se mi nástupci snaží s větším či menším úspěchem stále opečovávat. A tohle opečovávání pořád nese své výsledky, které jsou přímo úměrné správně vynaložené energii.

Pavel Drábek – Dazul
fotografie z archivu skautského oddílu Šestka Kateřinice
www.sestka.eu

Halahoj

představujeme

Studentský klub Katolického gymnázia Halahoj je občanské sdružení z Třebíče, které působí pod tímto názvem od roku 2001. Navázal na činnost klubu Skála, který působil na katolickém gymnáziu v letech 1998 – 2001. Předseda sdružení Vít Oplatek, který je také otcem Halahoje, říká: „Naším cílem je nabídnout především dětem a mladým lidem zajímavý program nejrůznějších volnočasových aktivit, rozšiřující jejich všestranné vědomosti a dovednosti a pomoci jim vyrůst v samostatné a zodpovědné jedince.“

V současné době máme čtyřicet členů. Jsou mezi námi studenti, kteří studují pedagogiku, psychologii, cizí jazyky, rekreologii, volnočasové aktivity a další obory.

HALAHOJ

Na šálek dobrého čaje

Zázemí sdružení je v malém dřevěném domečku v areálu školy za tělocvičnou. Právě tady se nachází místnost s čajovnou a hernou stolních a deskových her.

Halahoj pořádá každý měsíc zajímavé akce, které jsou určeny pro děti, mládež, ale i pro dospělé, kteří nezapomněli být dětmi. Pravidelnými akcemi je čajovna, do které můžete zajít každé úterý a pátek. V úterý od 17.30 do

21.00 a v pátek se začíná v 18.30 a končí se v 23.00. Čajovna je místem, kde se konají besedy a koncerty. V únoru například proběhla beseda s názvem *Vojáci ve vzdálené historii a v současném životě*, dále povídání o lo-mech ve Velké a Malé Americe a beseda o speleologii, jeskyních a lezení.

Každé úterý od tři hodin do šesti je otevřena herna stolních a deskových her. K dispozici je neširší nabídka různých her a hlavolamů. V pondělí a ve čtvrtek se od půl sedmé v domečku tancuje. S tím souvisí i taneční víkendy, které vede Zdeněk Žanda. Vedle latinskoamerických a standardních tanců patří mezi oblíbené také country.

O víkendech do přírody

V průběhu školního roku pořádáme tematicky zaměřené víkendové akce v Třebíči i na jiných místech naší republiky. Účastní se jich většinou kolem třiceti dětí a mladých lidí. Již tradiční se stala večerní hra *Poselství ze Stínadel* na motivy knížek Jaroslava Foglara. V uličkách Židovského města se tak dozvíte, jestli byl chycen Široko a kdo se stane Velkým Vontem.

Prodloužené víkendy jsou možností, jak strávit několik dnů v kolektivu dobrých kamarádů, více poznat sám sebe a vyzkoušet si nové věci, například rýžování zlata, slaňování, nízké i vysoké lanové lávky a další. Na všech těchto víkendových akcích, vodáckých a lanových kurzech a v neposlední řadě také na let-

Kontakt:

Klub studentů Katolického gymnázia Halahoj

Otmarova 22
674 01 Třebíč

web: www.halahoj.org

Mgr. Vít Oplatek

e-mail: oplatekv@atlas.cz

ních táborech uplatňujeme pedagogiku zážitku.

Co je zážitková pedagogika?

Zážitková pedagogika je založena na schopnosti lidské paměti vstřebávat informace spojené s emocí, takže se mladí mohou rozvíjet po všech stránkách. Psychosociální hry vytvářejí modelové situace, které simulují činnosti v reálném životě. Praktické znalosti se pak lépe přenášejí do řešení krizí v našem životě. Pohybové aktivity jsou dobré k relaxaci, k vytváření nových kolektivů a k odreagování se od každodenních starostí. To vše je zároveň prevencí proti sociálně patologickým jevům.

Hurá na tábory!

Vyvrcholením celoroční činnosti, na kterou se těší nejenom děti, ale také vedoucí, kteří byli před několika lety v rolích účastníků, jsou letní tábory. Vloni jsme jich uspořádali hned několik. Začátek prázdnin patřil vodáckým táborem. Mladší sjížděli

Berouнку a starší zdolávali Otavu. Další tábory se konaly na Dalešické přehradě.

Na našem novém tábořišti v Mrákotíně u Telče jsme tábořili čtrnáct dní. Ve velké táborové hře *Robinson* bojovalo celkem dvacet šest táborníků. „Největším zážitkem pro mě bylo noční slaňování Míchovy skály,“ svěruje se Marta Fialová, která letos pojede na tábor už v roli instruktora.

Tábory jsou rozděleny podle věku, na své si tedy přijde každý. Díky dobrému sportovnímu vybavení máme možnost si s dětmi zahrát všelijaké hry. Využíváme osvědčené a léty prověřené hry, jako je například plížená a boj o prapor. Tyto dvě hry patří k nejoblíbenějším. Snad proto, že se mohou hrát i přes noc. Každým rokem zkusíme také hry nové.

Na společných potáborových setkáních si s vedoucími vyměňujeme poznatky a zkušenosti. To nás také vedlo k založení vlastní databáze táborových her.

Mobilní lanové centrum

Mezi námi najdete spoustu lanových nadšenců. Někteří už prošli speciálními kurzy a někteří to čeká letos. V posledních letech jsem se zaměřili na vybavení mobilního lanového centra. Nyní jsme schopni postavit nízké i vysoké lanové lávky kdekoliv, vyhovuje-li terén. A co to vlastně lanové lávky jsou? Jedná se o konstrukce z lan a dalších materiálů, které musí člověk překonat. Ty nejjednodušší vzniknou překřížením dvou lan, která jsou napnutá mezi stromy. Úkolem je dostat se od jednoho stromu k druhému. Lanové překážky mohou být niz-

ké, tedy do jednoho metru nad zemí, nebo vysoké, většinou do osmi metrů nad zemí. K tomu, abychom nespádli, používáme horní jistění, které má podobný princip jako některé horolezecké stěny.

Při překonávání lanových lávek se báječně utužuje kolektiv.

Naše nové tábořiště Mrákotín

Táboreišťe se nachází v lese nedaleko obce Mrákotín na Vysočině. Kromě toho, že zde pořádáme vlastní víkendové akce a tábory, tábořiště také pronajímáme ostatním sdružením, zájemcům, rodinám. K rekreaci či táboření jsou přizpůsobeny čtyři dřevěné chaty. Nechybí ani vybavená

kuchyň a jídelna, kam se vejde kolem třiceti osob. V létě zde stavíme podsadové stany. Sociální zařízení se studenou vodou je společné a nachází se deset metrů od chatek.

Halahoj je sdružením mladých lidí, kteří chtějí podnikat zajímavé akce, rádi se scházejí a tráví společně čas. A protože víme, co děti a mladí lidé prožívají (jsme přeci také mladí), snažíme se jim nabídnout různé možnosti, jak trávit volný čas. Děláme to pro sebe i pro ně. A věříme, že i oni budou pokračovat v tom, co jsme začali.

*Eva Fruhwirtová
foto archiv autorky*

Zástupci České rady dětí a mládeže u ministra školství

Z ČRDM

Ministr školství Ondřej Liška přijal v úterý 4. března 2008 čtveřici zástupců České rady dětí a mládeže (ČRDM). Fakt, že si nejmladší člen kabinetu, mimochodem odchovanec České tábornické unie, udělal po třech měsících znovu čas na zástupce našich spolků, je povzbudivý.

Petr Halada (Pionýr), Josef Výprachtický (Junák), Aleš Sedláček (Liga lesní moudrosti) a Tomáš Novotný (Asociace TOM, jinak samozřejmě všichni nerozborně v dresu ČRDM) požádali ministra o podporu v drobně již nekonečném úsilí o „zrovnoprávnění“ postavení dobrovolníka i v našich sdruženích.

Ministr školství Ondřej Liška debatuje s Josefem Výprachtickým (vpravo)

Připomeňme, že ministerstvo vnitřně se delší dobu brání zuby nehty tomu, aby na naše dobrovolníky – tedy vedoucí oddílů – bylo pohlíženo stejně, jako na lidi, kteří dobrovolně pracují v charitě a sociální oblasti. Jde přitom o uznání pouze morální, případně hmotné benefity jsou jen minimální! Pan ministr vidí věc podobnou optikou, podporu slíbil. Další témata byla také tradiční: záštita nad Bambíriádou, pozvání na deset let České rady dětí a mládeže, a zejména finance.

Na stejném místě jako jeho dvě předchůdkyně v úřadu přislíbil Ondřej Liška podporu obnově domů od někdejšího Fondu dětí a mládeže, což přítomní šéfové spolků rádi slyšeli a budou bedlivě sledovat, zda páně ministrův slib dojde reálného naplnění. Petr Halada ještě v zastoupení všech přítomných pochválil fungování komory mládeže, ze které je zase po delší době funkční poradní platforma – a pak jsme nabízelí my. Spolupráci v roce našeho předsednictví Evropské unii se pan ministr rozhodně nebránil. Schůzka se nesla ve věcném, sympatickém duchu.

text a foto Tomáš Novotný

Schůzka se nesla ve věcném, sympatickém duchu (v čele stolu ministr školství Ondřej Liška, vpravo od něj ředitel odboru pro mládež MŠMT Jaroslav Tuček, první místopředseda ČRDM Aleš Sedláček a člen představenstva ČRDM Josef Výprachtický).

Zástupci ČRDM na cestě za ministrem školství (zleva): Josef Výprachtický (Junák), Petr Halada (Pionýr) a Aleš Sedláček (Liga lesní moudrosti)

Petr Halada (vlevo) v rozmluvě s ministrem školství Ondřejem Liškou

Právní servis ELSA

Více informací pro členská sdružení – nově s možností právních otázek a odpovědí

Informační servis pro členská sdružení České rady dětí a mládeže, to není jen časopis Archa a on-line zpravodajství www.adam.cz, to jsou také pravidelné tzv. mailingové rozesílky zpráv jako např. upozornění na uzávěrky nejrůznějších grantů, soutěží či nový výklad té či oné právní normy, která se dotýká práce s dětmi a mládeží.

Od dubna letošního roku začíná fungovat další informační služba – právní servis, který bude zajišťovat pro členská sdružení České rady dětí a mládeže přímo jedno z nich, Evropské sdružení studentů práv Česká republika (ELSA ČR – European Legislative Student Association CR). Odpovědi na dotazy z právní oblasti budou připravovat stu-

denti právnických fakult po celé České republice, jejichž organizačním koordinátorem bude „direktor pro Právní servis“ Jakub Král. Služba bude poskytována jako interní bezplatná nabídka pro členská sdružení rady a nejedná se o poskytování právních služeb podle zákona o advokacii č. 85/1996 sb. O podmínkách poskytování právního servisu obráží uživatelé podrobnější informaci, včetně tzv. Desatera pravidel.

Jak bude rámcově možnost pokládání dotazů probíhat? Dotazy bude shromažďovat a předběžně třídit Kancelář ČRD. Ve zkušební fázi budou dotazy chodit na speciální e-mail nebo písemně poštou, z ověřeného seznamu kontaktních osob ze sdružení. V další fázi na základě zhodnocení ohlasu a množství dotazů plánujeme zřídit dotazníkový formulář, přístupný přes heslo.

Věříme, že tato novinka přinese pracovníkům s mládeží v členských sdruženích kvalitnější znalostí potřebných pro jejich činnost. Dalšími doprovodnými publikačními aktivitami usilujeme o zvýšení jejich právního povědomí a připravenosti na převzetí odpovědnosti při mnohdy nelehké dobrovolné práci s dětmi a mládeží.

*Mgr. Michaela Přilepková, ředitelka Kanceláře ČRD
Ondřej Šejtka, místopředseda ČRD*

Kolping rozšířil aktivity ve Žďáru

V pondělí 4. 2. 2008 zahájilo ve Žďáře nad Sázavou provoz Rodinné centrum Srdíčko, které je pro místní známé pod dřívějším jménem Centrum Pohoda.

Provozovatelem dřívějšího Centra Pohoda se od ledna roku 2008 stalo Kolpingovo dílo České republiky. Spolu s touto změnou se změnil původní název na Rodinné centrum Srdíčko. Centrum se i po změně provozovatele nachází na svém původním místě v suterénu budovy Polikliniky ve Žďáře nad Sázavou. K dispozici je zde velká místnost, sociální zařízení, kancelář, předsín se šatnou a malá kuchyňka.

Provoz centra byl zahájen 4. února 2008 v 9.00 hodin hudební a výtvarnou dílničkou. Zahájení činnosti centra v „novém kabátě“ jsme oslavili spolu s rodiči a jejich dětmi. První týden provozu probíhala všechna dopolední dětská cvičení v maskách a byla zakončena tanečním rejmem masek.

Projekt je zaměřen na volnočasové aktivity zájmového charakteru pro děti. Programy jsou navštěvovány i rodiči, které děti doprovází a do aktivit spolu s nimi se zapojují. Převážně to jsou ale maminky na mateřské dovolené. Zájemci o specificky zaměřené programy je mohou navštěvovat, aniž by se museli stát členy naší organizace. Chceme, aby se tyto aktivity staly dostupné všem dětem, včetně těch ze sociálně slabších rodin.

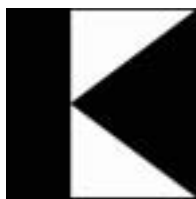
Centrum má stálý program a pak aktuální nabídku dle zájmu a potřeb. Mezi stálé aktivity patří: hudební a výtvarná dílnička pro děti; herna pro batolata; angličtina pro předškolní děti; cvičení po porodu pro maminky a jejich děti; cvičení maminek

před porodem; informační programy pro maminky na mateřské dovolené.

Jedním ze základních cílů centra je pozitivní působení na tvořící se charakterové vlastnosti dětí prostřednictvím zajímavé činnosti a získávání základních sociálních dovedností dětí v rámci skupiny.

Více se o aktivitách nového zařízení můžete dozvědět na internetových stránkách www.kolping.cz.

*Ladislav Bárta
projektový manažer*

Dobrovolnice Duhy Alena Čápková dostala Křesadlo 2007

Cenu *Křesadlo*, udělovanou „obyčejným lidem, kteří dělají neobyčejné věci“ obdržela letos spolu s dalšími devíti dobrovolníky a dobrovolnicemi a jedním dobrovolnickým týmem také Alena Čápková z mládežnického sdružení Duha. Zmíněné ocenění dostávají lidé navržení neziskovými organizacemi či jednotlivci a vybrání komisí složenou ze zástupců neziskových organizací, novinářů a představitelů státní správy a samosprávy. Letošním laureátům předali *Křesadlo 2007* během slavnostního večera 18. března 2008 již tradičně primátor Hlavního města Prahy Pavel Bém, herec a senátor Tomáš Töpfer – patron *Křesadel* a ředitelka pořádajícího Národního dobrovolnického centra Hestia Olga Sozanská.

Aleně Čápkové přišel poblahopřát člen Duhovky (představenstvo Duhy) Peter Sula.

S gratulací se připojil i patron ceny *Křesadlo*, herec a senátor Tomáš Töpfer (pravdo primátor Pavel Bém).

„I letos jsme vybrali deset dobrovolníků, o kterých si myslíme, že si to opravdu zaslouží. Samozřejmě, že za nimi je ještě celá škála dalších, kteří také dobrovolně pracují, kteří dělají spoustu užitečných věcí, ale všichni mezi vybranými být pochopitelně nemohou...“ řekla úvodem osmého ročníku *Křesadla* ředitelka Hestie. S poděkováním držitelům letošní ceny, ale i oněm stovkám a tisícům dalších, o nichž výběrová komise dosud třeba ani neví, se k ní připojil pražský primátor. „Pokud lásku ke svým bližním a soucit s nimi okořeníme aktivitou, pilí, trpělivostí, vytrvalostí, pozitivní energií a zdravým rozumem, tak začínáme vytvářet dobro,“ zobecnil Pavel Bém. „A pokud takové dobro vytváříme bez jakéhokoliv nároku na honorář, na finanční ocenění, tak si troufám tvrdit, že generujeme vlastně jednu z největších lidských hodnot,“ dodal.

Alenu Čápkovou navrhla Duha „za její trvalý přínos pro rozvoj dobrovolnické služby a Evropské dobrovolné služby, za podporu českým i zahraničním dobrovolníkům v naší organizaci a za její vedení a práci s nimi, za know-how a vedení dvou projektů na rozvoj myšlenky dobrovolnictví“. V jejím profilu se lze mj. dočíst, že kromě studií na Fakultě sociálních věd UK pracuje jako vedoucí duhového zahraničního programu *Trochu jinak*, a to ze tří čtvrtin zdarma; působí rovněž jako externí školička České národní agentury Mládež, kde vzdělává evropské dobrovolníky v oboru projektového managementu, krizového managementu a komunikace.

Coby dobrovolnice pracuje v Duze od února 2003: nejprve jako členka zahraničního týmu Ústředí Duhy měla na starosti zprostřed-

kování workcampů. O rok později se postavila do čela duhového zahraničního programu *Trochu jinak* a založila také vlastní organizační článek *Duha Voluntary Support*, jehož posláním je rozvíjet dobrovolnictví v ČR a podpořit

Za to, že nezištně pomáhá druhým, dostal ocenění z rukou primátora Pavla Béma také handicapovaný dobrovolník Martin Hanibal.

Ředitelka Národního dobrovolnického centra Hestia Olga Sozanská

evropské dobrovolníky pracující v ČR v rámci dlouhodobých programů. Alena Čápková je autorkou dvou duhových mezinárodních projektů na podporu dobrovolné práce: *Meet the Freak a Doduhy! (Reach the Rainbow!)*. Jako dobrovolnice zastupuje Duhu v mezinárodní střešní organizaci IYNF (International Youth Nature Friends, Mezinárodní mladí přátelé přírody), v níž je viceprezi-

dentkou a zodpovídá za podporu práce s dobrovolníky.

Křesadlo 2007 obdrželi vedle Aleny Čákové například tělesně handicapovaný student Metropolitan univerzity Praha Martin Hanibal, který v řadě oblastí dlouhodobě nezištně pomáhá podobně postiženým lidem, policejní psychologka Ludmila Čírtková, která dělá než deset let pracuje jako dobrovolnice pro občanské sdružení Bílý kruh bezpečí, nebo Květoslava Štěpánová, jež od roku 2001 odpracovala jako dobrovol-

nice Klubu Jahoda mezi účetními a mzdovými šanony či mezi maminkami s dětmi v azylovém domě téměř tisíc hodin. V primátorské rezidenci za to jim – i všem jejich spolupracovníkům dobrovolníkům a dobrovolnicím – zahrála kapela *Wunderbaum* a zazpíval herec Jiří Ornest.

Pokud jde o oblast spolkové „práce s dětmi a mládeží“, letošní výběr držitelů *Křesadel* postavil Alenu Čákovou po bok jejich dosud nepočtených předchůdců: Mezi těmi, kteří byli v minulých

letech takto oceněni, lze nalézt dobrovolníky působící ve sdruženích České rady dětí a mládeže (ČRDM) Aleše Sedláčka (Liga lesní moudrosti), Marii Kulichovou (Asociace malých debutujících ČR) nebo Antonína Mažeru (Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska).

text a foto Jiří Majer

V článku byla použita část tiskového materiálu zpracovaného

Hanou Konopiskou z Ústřední kanceláře Duhy

Formující byl pro mě workcamp v Německu...

ROZHOVOR

...vzpomíná v rozhovoru pro časopis *Archa* a server *Adam.cz* na své začátky před pěti lety dobrovolnice ze sdružení *Duha* Alena Čáková, čerstvá držitelka ceny *Křesadlo 2007*. Co ji vlastně vedlo k tomu, že začala dělat „neobyčejné věci“, totiž pracovat ve svém volném čase a zdarma ve prospěch druhých?

Jakou roli v tom sehrála *Duha*, sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi? A co by poradila mladým lidem, kteří váhají, jestli se mají, nebo nemají vydat podobnou cestou jako ona?

Jaké to je, obdržet cenu *Křesadlo*?

Neobyčejné, jak se v podtitulku té ceny říká... (*Cena Křesadlo je podle organizátorů udělována „obyčejným lidem, kteří dělají neobyčejné věci“*, pozn.) Osobně to беру tak, že nejde o cenu pro mě individuálně, ale o cenu pro všechny lidi z *Duhy*, kteří se mnou pracovali. Protože bez nich bych to všechno asi nedělala.

Tvé dobrovolnické curriculum vitae – alespoň to „duhové“ – začíná rokem 2003. Co mu předcházelo? Co bylo vůbec impulsem k tomu, že sis řekla „tohle by mohla být moje parketa“ a pustila se do dobrovolnění?

Myslím, že první, klíčový moment byl, když jsem jela na workcamp do Německa, do uprchlického tábora pracovat s dětmi – což byla aktivita, kterou *Duha* vlastně zprostředkovávala. Rozhodla jsem se tam jet – a bylo to hrozně prima. Potom začali v *Duze* hledat

někoho, kdo by se o danou oblast trochu víc staral, protože předchozí koordinátor odcházel. Oslovili tedy nás: uspořádali setkání lidí, kteří se vrátili z workcampů, a na něm jsme se dohodli.

Proč sis vybrala pro své další působení právě *Duhu*?

Myslím, že kvůli zážitku, který jsem měla z již zmíněné aktivity, čili z onoho workcampu v Německu – strávila jsem tam tehdy dva týdny s různými mladými lidmi z Evropy, což pro mě bylo hodně formující. Byla to jedna z mých prvních mezinárodních zkušeností, a ještě takhle zajímavá, kdy jsem se vlastně poprvé setkala s dobrovolnickou prací. Takže kvůli tomu.

Co Ti dobrovolnictví dává a co bere – pokud Ti tedy kromě volného času něco bere...?

To není úplně jednoduchá otázka... Dává mi hrozně moc, myslím po osobní stránce: dalo mi hodně cenných zkušeností do života,

dalo mi nové kamarády. Nějaké kamarády mi možná i vzalo, ale snad ne tolik. Myslím, že asi nejcennější jsou právě životní zkušenosti – ale i pocit, že se můžu společně s dalšími lidmi věnovat něčemu užitečnému, co nepotřebujeme dělat kvůli penězům, ale že je za tím něco víc...

Co bys poradila začínajícím dobrovolníkům a dobrovolnicím – mladým lidem, kteří podvědomě cítí, že by je práce zadarmo ve volném čase ve prospěch někoho, komu mohou být užiteční, zřejmě vnitřně naplňovala, ale stojí dosud stranou jakékoliv organizace a netuší, jak a kde s tím začít?

Myslím, že nejlepší asi je to zkusit. Třeba jen tak jednorázově nebo nezávazně, aby neměli pocit že někam vstupují, a teď už budou zkrátka dobrovolníky – protože asi nemají velkou představu o tom, jak by to celé mohlo probíhat. Řekla bych, že dnes už existuje spousta programů, které si mohou vyzkoušet. Jde třeba o víkendovou aktivitu, kdy dělají něco prospěšného s ostatními dobrovolníky, nebo jen o jednodenní akci – řada organizací něco podobného běžně pořádá. Nebo si mohou zkusit i workcampy. Myslím, že jsou pro mladé lidi zajímavé: mohou při tom cestovat do zahraničí – a vyzkoušet si také, že nejde jen o pouhé přání být dobrovolníkem. Je, myslím, důležité, aby si dobrovolníci uvědomili, že druhým lidem něco dávají, ale zároveň že dobrovolnictví má něco dávat i jim – jinak to totiž asi nebudou dělat.

Děkuji za rozhovor.

Jiří Majer

Česky i německy, online a vesele – www.ahoj.info

Zaměřeno Jinam

Stalo se vám někdy, že jste na webu hledali nějaké informace a našli jich buď příliš, nebo žádné? Tak to jsme na tom celkem podobně. Proto je možná dobře, že kromě vyhledávačů ještě občas fungují i stránky. Stránky, o kterých víte, že když se tam podíváte, tak najdete, co hledáte. A kdybyste ne našli, tak se zeptáte.

Takovou stránkou pro mladé lidi se zájmem o Německo je česko-německý portál **www.ahoj.info**.

Zajímá vás, jak po Německu cestovat nebo vyrazit na letní workcamp? Nevíte nic moc o němčině (ale chtěli byste) nebo byste se naopak do Německa rádi chystali na studia? Zajímá vás, jak se dostat do Německa na Evropskou dobrovolnou službu v rámci program „Mládež v akci“?

At jste Češi nebo Němci, například právě tyhle informace na portálu www.ahoj.info najdete. Česky i německy. A nejen je. Čekají vás informace o blížících se akcích, videa s veselou výukou němčiny, fotky ze seminářů a dalších akcí [ahoj.info](http://www.ahoj.info), odkazy na nejrůznější vychytané stránky, deníky zahraničních dobrovolníků a aktuální články nejrůznějšího zaměření v obou jazycích.

Ahoj.info je projektem dvou dobrovolníků z Česka a Německa, kteří vždy po dobu jednoho roku portál spravují a rozvíjejí, podávají informace, píšou články, odpovídají na dotazy, pořádají semináře pro ty, co je česko-německá spolupráce na mediálním poli zajímavá a vymýšlejí, jak portál udělat ještě lepším a zajímavějším.

A co je na tom nejlepší? Zdaleka nejlepší na tom celém je, že kromě čtení a prozkoumávání portálu se může zapojit každý, kdo má chuť. Natočili jste zajímavé video, které byste chtěli ukázat ostatním? Chcete napsat světu o svých zážitcích ze studia němčiny nebo o své oblíbené německé kapele? Tohle a mnohé další můžete na [ahoj.info](http://www.ahoj.info) i vy! Stačí se jen porozhlédnout a zapojit se.

Pro nadšence všeho ražení pořádají současné dobrovolnice

– správkyně [ahoj.info](http://www.ahoj.info) Maika a Veronika – na konci května v bavorském Waldmünchenu **česko-německý seminář o internetu a videu**. Jedná se o zopakování semináře, který proběhl v polovině března v českém Tachově a pro velký zájem bude zopakován. Zájemci najdou vše potřebné k semináři samozřejmě na www.ahoj.info.

Zaujalo vás [ahoj.info](http://www.ahoj.info)? Prozkoumejte ho a dejte vědět, jak se vám líbí. Změny a vylepšení nikdy nekončí, [ahoj.info](http://www.ahoj.info) je stále v pohybu.

Chcete se na cokoli zeptat? Pište na maika@ahoj.info nebo veronika@ahoj.info a odpověď na sebe nedá dlouho čekat.

Petr Vaněk

www.ahoj.info
Česko-německý portál pro mládež – cestování, jazyk, studium, dobrovolnictví, jobs

ahoj.info je projektem Tandem – Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže.

Pozvánka na Archeovíkend

Všichni táboroví vedoucí, programoví vedoucí či animátoři a také všichni, kdo do dětí během roku chtějí napumpovat i něco historické gramotnosti jsou srdečně zváni na akci, kde se budeme společně zabývat experimentální archeologií.

Víkend ovšem nebude primárně zaměřen na hry a skladby tematických celotáborových her, ale na opravdovou profesionální archeologii. Akci povede archeolog jihlavského Muzea Vysočiny Mgr. Milan Vokáč.

A na co se můžete těšit?

1. den: tkaní a práce s vlnou, barvení látek, výroba rohoží na venkovním stavu, stavba keramické pece, pečení v hliněné chlebové peci, večer – výroba obilných pokrmů

2. den: středověká krajina, osídlení a komunikace – výprava na Aleje, večer – vznik zvukových nástrojů

3. den: dolování kamene a rýžování, výprava na Zlatomlýn, stavba zídek a plotů, košíkářství, použití bylin a planých rostlin v kuchyni, večer – stahování a úprava zvěřiny

4. den (končí ve 13.00 obědem): výroba keramiky, broušení seker, výroba zbraní

Po celou dobu programu:
• Výstava: Archeologické nálezy na Trebičsku
• Prezenční knihovna s tematicky zaměřenou literaturou.

Kdy a kde: 8. – 11. května 2008 na Chaloupkách a v okolí Kněžic na Jihlavsku. Akce je akreditována jako další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Detaily: www.chaloupky.cz a program@chaloupky.cz

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

ARCHA

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek povoleno
Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

Graf. úprava a sazba Michala Rocmanová, akad. mal.
Tiskne Studio REFOS, Praha
Fotografie z archivů členských sdružení ČRDM
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF

Vychází 8 x za rok
Toto číslo vyšlo v dubnu 2008
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není určena k prodeji.
Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF najdete na adrese <http://www.crdm.cz/archa>

Foto na přední obálce: Halahoj, na zadní obálce archiv redakce.

V. Mezinárodní sraz turistů

31. 1. – 3. 2. 2008 Jablunkovsko

Na sraz, dlouho a usilovně připravovaný našim Moravskoslezským odborem Klubu českých turistů (KČT) většina účastníků (přes 800) dorazila již ve čtvrtek 31. ledna 2008 odpoledne, protože po vysvědčení byl pátek většinou prázdninový.

I naši tomíci dorazili do určeného místa ubytování – Polské ZŠ v ulici Školní téměř v centru Jablunkova. Společně s nimi nocovali v krásně zrekonstruované škole i pořadatelé a další skupiny turistů.

Je třeba dodat, že mnoho dalších účastníků spalo ve druhé velké jablunkovské škole a také v ubytovacích zařízeních v celém širokém okolí. Po zaregistrování a ubytování následoval volný večer (florbal v tělocvičně, projekce filmů a stolní hry ve třídě u Čmoudíků). Kdo měl čas a chuť, tak mohl vyrazit na besedu o CHKO Beskydy (šelmy, příroda...).

V pátek ráno jsme se rozprchli do hor, a zatímco *Maracaibo* z Trínce pomáhalo hlavně s organizací, hlídalo školu a provázelo tomíky po okolí, *Divočáci* z Frýdlantu nad Ostravicí (cca 15 tomíků) vyrazili z Bystrice nad Olší na Filipku a dále do Jablunkova. *Čmoudíci* z Ostravy (19 tomíků) vyjeli do Mostů u Jablunkova, kde jich část lyžovala na sjezdovce a část vyjela na běžkách na Gírovou...

*Rostislav Kašovský – TOM Čmoudík
(redakčně kráceno)*

Zatímco každý připustí myšlenku, že operovat si svépomocí appendix může být nebezpečné, nebo že stavět sedmipodlažní dům bez projektu asi nedopadne dobře, jen málokdo je však ochoten uznat, že vychovávat děti se člověk také musí učit. A vychovávat „cizí“ děti, které mi někdo svěřil, abych je vedl ve svém oddíle, je už vůbec těžko změřitelná odpovědnost. A k tomu potřebuji netoliko dobrou vůli, záze-
mí, praktické zkušenosti, ale též nezbytnou sumu teoretických znalostí, vědomostí (a ty nelze získat jinak, než učením).

*Martin Bělohávek (Pionýr),
z úvodníku Jak se do lesa volá..., 2000*

Deset pestrých let České rady děti a mládeže

Vidím malý zájem médií, domnívám se, že je sdružení či oddíly nezajímají, raději se honí za senzací. Též kvalitní vedoucí je dnes problém sehnat, aby byli vzděláni různými směry. Obdobné problémy vidím i u mládežnických a nevládních organizací.

*Zdeněk Pšenica (Folklorní sdružení ČR)
v odpovědi na anketní otázku
„Co tě páli ve tvé práci pro děti a mládež?“, 2000*

Tak, jako potřebují výrobci, dovozci, drobní podnikatelé, bankéři, ale i státní zaměstnanci vhodné podmínky pro svou práci, potřebují je i nezisková občanská sdružení. Zvláště pak sdružení dětská a s dětmi a mládeží pracující, neboť se snaží postavit negativním vlivům stále více působícím na děti a mládež.

Stejně jako u jiných občanských sdružení, i u nás jsme závislí na nadšení a bezplatné dobrovolnické práci dospělých členů. Výsledky jejich snažení, včetně ochoty dále se angažovat, je přímo úměrná vytvářeným podmínkám – ať už společenského klimatu uznáním jejich nelehké práce, nebo technického zázemí, tj. kluboven, skladů, dílen, loděnic, tábořišť, základen... prostě „střechu nad hlavou“.

*František Šmajcl (Junák) v článku
Hra o „Střechu nad hlavou“ aneb Majetek bývalého
SSM a Fond dětí a mládeže skautským očima, 2001*

Centralismus, to je v uších mnohých ošklivé slůvko. Naše spolky jsou ale chudé. Budou schopny vytvořit čtrnáct regionálních center a najmout si do nich byl jednoho úředníka-ekonomu? Budou vedoucí, kteří tak bez nadšení schůzují a úřadují, ochotni prodírat se houštinou protichůdných zájmů v kuloárech krajských hejtmanství?

Zvítězí v tom či onom kraji lobby dětských spolků, nebo fotbalová? Hádejte, kolegové.

*Tomáš Novotný (A-TOM)
v zamyšlení nazvaném Proč jsem centralistou, 2000*

Vybráno z Archy 2000 – 2001

Píše se rok 2000 a je mi 39 let. Mám malého syna, osmnáctiletá dcera chodí do oddílu Zálesáka a v létě jezdíme zase na tábory. Hlavní kuchařka jsem teď já a moc mě to baví. Už se těším, až zase přijde léto a my zabalíme spacáky a pojedeme „domů“ na Komáří louku. Kamarád a náčelník tábora Rosta zapálí táborový oheň ve znamení návratů, já se podívám na své blízké a budu moc šťastná. Staří kamarádi, někdy i jejich děti, všichni, kteří tohle všechno mají tak rádi jako já, se často vracejí. Jen tatínek už bohužel nikdy nepovede oddíl. Ale když se podívám na jeho pomníček poblíž Táborového ohně, mám pocit, že je tu s námi. A moc si přeju, abych tuto svoji „závislost“ stihla předat i vnoučatům a aby mě někdy, už jako babičku, také občas vzaly k táboráku.

*Zuzana Strouhalová (Zálesák),
Útržky vzpomínek, 2000*

